

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
t.a.v. Team Omgevingsbeleid
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Datum	2-7-2024	Datum verzending	2-7-2024
Uw kenmerk	PZH-2024-853814389 DOS-2023-0007394	Behandelaar	
Ons zaaknummer	Z/24/086647/399242	Bijlage	geen
Onderwerp	Zienswijze ontwerpherziening Omgevingsbeleid 2024		

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

U stelt ons in de gelegenheid om een zienswijze in te dienen op het ontwerp herziening Omgevingsbeleid 2024, welke betrekking heeft op de Omgevingsvisie Zuid-Holland, de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland.

In uw documenten geeft uw college inzicht in de (inhoudelijk) gewijzigde aspecten. Met deze brief sturen wij onze zienswijze, die zich beperkt tot deze nieuwe en inhoudelijk gewijzigde aspecten.

1. Overweeg het invoeren van vaste, langere ongewijzigde beleidsperiodes

In algemene zin spreken wij onze waardering uit voor de inzet om het provinciaal beleid actueel te houden en de wijze waarop u invulling heeft gegeven aan de participatie over uw omgevingsbeleid en de Ruimtelijke koers die in samenhang met de verschillende Rijksopgaven in gang is gezet. Echter juist in samenhang met dit parallel opgestarte traject vragen wij ons af of een jaarlijkse herziening van het algehele beleid of onderdelen daarvan wel noodzakelijk en wenselijk is. Door het vasthouden aan de jaarlijkse herziening van het omgevingsbeleid wordt er gelijktijdig gewerkt aan twee verschillende herzieningen. Dit komt de opbouw van een consistent beleid en samenwerking

Pagina **1** van **5**

niet ten goede. Het geeft veel werkdruk bij gemeenten en kan leiden tot misverstanden. Door voor een langere periode vast te houden aan het omgevingsbeleid in de omgevingsvisie ontstaat rust en onderling vertrouwen in de koers voor de middellange en lange termijn. Gedacht kan worden aan een periode van 5 tot 10 jaar. Het omgevingsprogramma en onderdelen van de Omgevingsverordening, die belangrijk zijn voor de uitvoering van het provinciaal omgevingsbeleid, zouden met grotere regelmaat kunnen worden geactualiseerd; bijvoorbeeld om de twee of vier jaar. Consistentie van beleid vergroot het vertrouwen en zorgt voor betere samenwerking bij het halen van de gemeenschappelijke doelen en de daadwerkelijke realisatie van plannen.

Wij vragen u om de frequentie van de herzieningen van het Omgevingsbeleid te verlagen, waarbij de Omgevingsvisie niet vaker dan een keer per vijf jaar wordt geactualiseerd en het Omgevingsprogramma en de Omgevingsverordening niet vaker dan een keer per twee jaar.

2. Het omgevingsbeleid is nu nog een sectoraal opgebouwd document

Zowel op inhoud als ook in de totstandkoming van het proces ervaren wij het omgevingsbeleid als een sterk sectoraal opgebouwd document. Voor alle belanghebbenden is winst te behalen door beleid integraal uit te werken en daarbij sectorale belangen met elkaar in verband te brengen en afgewogen keuzes te maken. Dit kan alleen bereikt worden door meer regionale samenwerking en integrale afstemming over de toekomstige ontwikkelingen. Daarbij gaat het onder meer om het realiseren van de benodigde randvoorwaarden voor het gezamenlijk oplossen van dilemma's op basis van een zorgvuldige integrale afweging van belangen.

Wij vragen de ingezette koers in de samenwerking met gemeenten en waterschappen in de regio voort te zetten en te intensiveren als het gaat om de ontwikkeling van een integraal en gebiedsgerichte afstemming van het omgevingsbeleid en daarbij meer oog te hebben voor het feit dat de gemeenten Wassenaar, Leidschendam-Voorburg en Den Haag zowel een samenwerkingsverband hebben met de Landschapstafel Duin, Horst en Weide als met de Haagse regio. Wij zetten ons in het bijzonder in voor de ruimtelijke dilemma's, die binnen het Kroonjuweel van het landelijk gebied spelen.

3. Naar een vitaal en daarmee toekomstigbestendig landelijk gebied

Wij onderschrijven de huidige provinciale ambities, die in lijn met het Ruimtelijke voorstel onder meer de focus leggen op een meer 'toekomstbestendige leefomgeving'. In lijn hiermee is het een logische beleidskeuze de provinciale ambitie aan te scherpen in het streven te komen tot een 'vitaal landelijk gebied' (6.2.4.), maar vinden wij het onnavolgbaar, dat u bij de transitie van de landbouw afscheid neemt van deze term (5.2.1). De landbouw is immers onlosmakelijk verbonden met het landelijk gebied. Voor beide beleidsvelden is een vitale landbouw essentieel voor het toekomstbestendig maken van het landelijk gebied. Daarbij is het natuur-inclusief maken van de landbouw niet het enige, maar wel een belangrijk middel om dat doel te bereiken. Wij vragen u een eenduidige en samenhangende terminologie te hanteren, die bijdraagt aan de brede, meer integrale invulling van het ruimtelijk principe: "het werken aan een toekomstbestendige

leefomgeving”, dat zich ook richt op het behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Gemakshalve roepen wij u op aan te sluiten bij de visie van de Landschapstafel Duin, Horst en Weide, die al een tiental jaren inzet op het ‘vitaal, authentiek en beleefbaar’ houden van het landelijk gebied; een gebied dat u de status van provinciaal Kroonjuweel heeft gegeven. Wij adviseren u daarbij gebruik te maken van de resultaten van het in afronding zijnde project van de Landschapstafel Duin, Horst en Weide, genaamd ‘Naar een toekomstbestendig cultuurlandschap’, dat invulling geeft aan genoemde provinciale beleidskeuzen.

4. Versterking van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap

In het huidige provinciale beleid zijn ruimtelijke ontwikkelingen binnen het Kroonjuweel mogelijk “op de juiste plek en onder voorwaarde dat de ruimtelijke kwaliteit behouden blijft of versterkt wordt.” En: “Ruimtelijke kwaliteit is de optelsom van toekomstwaarden, gebruikswaarden en belevingswaarden. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten niet alleen functioneel zijn, maar ook toekomstvast (duurzaam houdbaar of bewust tijdelijk) en aantrekkelijk. Ruimtelijke kwaliteit omvat niet alleen de waarden die objecten en gebieden hebben, maar ook de potentie om waarden tot ontwikkeling te brengen. Het zijn waarden die te maken hebben met eigenheid, identiteit, herkenbaarheid, leefbaarheid, bruikbaarheid en continuïteit.”

Wij vragen u tegen dat licht uw algemene regels voor voormalige bedrijfsgebouwen in ieder geval binnen het Kroonjuweel aan te passen en een doorwerking te laten hebben in de beleidsregels. Dit is nu niet het geval.

Dat betekent dat onzes inziens het uitgangspunt moet zijn dat nieuwe functies binnen de bestaande bebouwing een bijdrage moeten leveren aan de instandhouding van zowel de ‘toekomst-, gebruiks- als belevingswaarden’. Een nieuwe functie kan immers ook ruimtelijk een impact hebben op de doelen van het Kroonjuweel, zoals de instandhouding en het herkenbaar houden van het agrarisch cultuurlandschap.

Verder vragen wij uw aandacht voor het spanningsveld dat gecreëerd wordt door een niet integrale benadering als het gaat om het toestaan van extra woningbouw in het landelijk gebied, zonder dat het effect wordt meegewogen op het gewenste behoud en de versterking van de aanwezige ruimtelijke kwaliteiten. Immers, tegelijkertijd wordt gestreefd naar het zo robuust mogelijk houden van het landelijk gebied. Binnen het werkgebied van de Landschapstafel staat de vitaliteit van het agrarisch landschap in toenemende mate onder druk door de sluipende afname van het beschikbare grondareaal voor de agrariërs als dragers van het cultuurlandschap. Wij vragen u aan te sluiten bij de omgevingsvisie van de gemeente (Landgoed aan Zee) als het gaat om de ambities, waaronder “het duurzaam behouden en versterken van de cultuurhistorische waarde als belangrijke dragers van de identiteit van het buitengebied” en “dat transformatie of herontwikkeling van bebouwing alleen mogelijk is wanneer zij bijdraagt aan het behouden en versterken van die kwaliteiten, zoals die omschreven zijn binnen het Kroonjuweel en het Rijksbeschermd dorpsgezicht”.

5. Compensatie weidevogelgebieden of karakteristieke landschapselementen

Op grond van artikel 7.43g van uw huidige Omgevingsverordening (Ov) moet een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van belangrijke weidevogelgebieden of karakteristieke landschapselementen worden gecompenseerd als dit het gevolg is van een ruimtelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 7.43a Ov.

Zodoende draagt het compensatieprincipe bij aan de flexibiliteit van provinciale regelgeving zonder dat dit leidt tot een afname van de natuur- en cultuurhistorische waarden van het landschap. Om dat doel te bereiken is het noodzakelijk dat de verbetering waarop de compensatiemaatregel ziet evenredig is aan de te compenseren aantasting. Vanuit oogpunt van de vereiste juridische waarborgen als rechtszekerheid en evenredigheid is het nodig dat er eisen worden gesteld aan de aard en omvang van de compensatie als ook aan het moment dat de positieve effecten van de compensatiemaatregelen gerealiseerd dienen te zijn. In artikel 7.43g Ov staat dat u de eisen over die eigenschappen van de compensatie vastlegt in een beleidsregel. U bent voornemens om die bepaling te schrappen.

Wij vragen u om de bepaling over de motivering bij het omgevingsplan als volgt aan te vullen: "De motivering bij het omgevingsplan bevat een verantwoording over de wijze van compensatie, waaruit blijkt dat de compensatie door de aard, omvang en het moment van uitvoering van de compensatie evenredig is aan de te compenseren aantasting." Verder vragen wij u om ten aanzien van de gevraagde motivering ook te verwijzen naar de mitigatiehiërarchie die uitgaat van de volgorde preventie, mitigatie en compensatie. Volgens deze hiërarchie worden negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen en gemitigeerd en heeft compensatie alleen betrekking op de resterende negatieve gevolgen.

6. Een verplichting van 40% sociaal is in strijd met ons beleid

Het beleid binnen Wassenaar is 30% sociaal, 40% midden en 30% duur. Wij vragen u de bestaande afspraken te handhaven.

In de Regionale Realisatieagenda Wonen Haaglanden (maart 2023) zijn met het Rijk en de Provincie vergaande afspraken gemaakt over de woningbouwopgave in de regio Haaglanden.

Met de voorgenomen verandering wijzigt uw college eenzijdig de afspraken. Deze wijziging zet de financiële haalbaarheid van gebiedsontwikkelingen onder druk met als risico dat bouwplannen niet gerealiseerd kunnen worden. Deze absolute eis is niet realistisch voor Wassenaar.

7. Wijziging Geo-data van het Bestaand Stads- en Dorpsgebied (BSD) | toelichting ontbreekt

Uw college stelt voor om rondom het Valkenburgse Meer de grens van het BSD te herzien. Deze wijziging houdt in dat het BSD wordt uitgebreid ten koste van de Groene Buffer. Wij vragen u hierop een toelichting te geven en erop toe te zien dat deze wijziging geen gevolgen heeft voor het zo robuust mogelijk houden van de Groene Buffer.

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze brief nog vragen? Neemt u dan contact op met [REDACTED] van de afdeling Ruimtelijke ontwikkeling. Hij is bereikbaar via telefoonnummer [REDACTED] of via het e-mailadres [REDACTED]@wassenaar.nl.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
Burgemeester

